

مرکز آموزش عالی
علوم پزشکی
وارسنگان

Prediction of sepsis mortality in ICU patients using machine learning methods

پیش‌بینی مرگ و میر ناشی از سپسیس در بیماران بخش مراقبت‌های ویژه با
استفاده از روش‌های یادگیری ماشین

- عارف عقیلی
- ۱۴۰۴/۰۹/۱۷
- ژونال کلاب

نویسندگان اصلی مقاله

USC University of
Southern California

Negin Ashrafi

H-Index : 5-7
Total CITE : +50

Maryam Pishgar

H-Index : +10
Total CITE : +566

مشخصات ژورنال

Name	BMC Medical Informatics and Decision Making
INDEXING	PubMed , Scopus , Web of Science , MEDLINE , EMBASE , DOAJ
IF	۳/۸
Publisher	Springer Nature
Category	Q2

جدول اختصارات

MIMIC-IV	Medical Information Mart for Intensive Care IV	اطلاعات پزشکی مارت برای مراقبت‌های ویژه
SMOTE	Synthetic Minority Over-sampling Technique	تکنیک بیش‌نمونه‌گیری مصنوعی اقلیت
SHAC	Sequential Halving and Classification	الگوریتمی برای تنظیم ابرپارامترهای مدل‌های ML به‌جای Grid Search کامل
AUROC	Area under the Receiver Operating Characteristic Curve	مساحت زیر منحنی ROC به منظور بررسی عملکرد الگوریتم‌های یادگیری ماشین
SOFA score	Sequential Organ Failure Assessment	یک سیستم امتیازبندی در پزشکی برای ارزیابی وضعیت بیماران بدحال و پیش‌بینی احتمال مرگ‌ومیر آن‌ها
SHAP	SHapley Additive exPlanations	روشی برای توضیح‌پذیر کردن خروجی مدل یادگیری ماشین

فهرست مطالب

01	مقدمه	04	یافته ها
	اهمیت موضوع و بیان مسئله ، ضرورت انجام تحقیق		نمودار ROC و مقایسه نتایج حاصل
02	هدف مطالعه	05	نتیجه گیری
	معرفی هدف کلی و اهداف فرعی مقاله		بررسی نمودار ها و جداول مقاله
03	روش اجرا	06	پیشنهادهات من
	بررسی بهترین روشهای نمونه گیری و انتخاب بهترین الگوریتم یادگیری ماشین		ارائه پیشنهاداتی برای آینده

01

مقدمه

اهمیت موضوع و بیان مسئله ، ضرورت انجام تحقیق

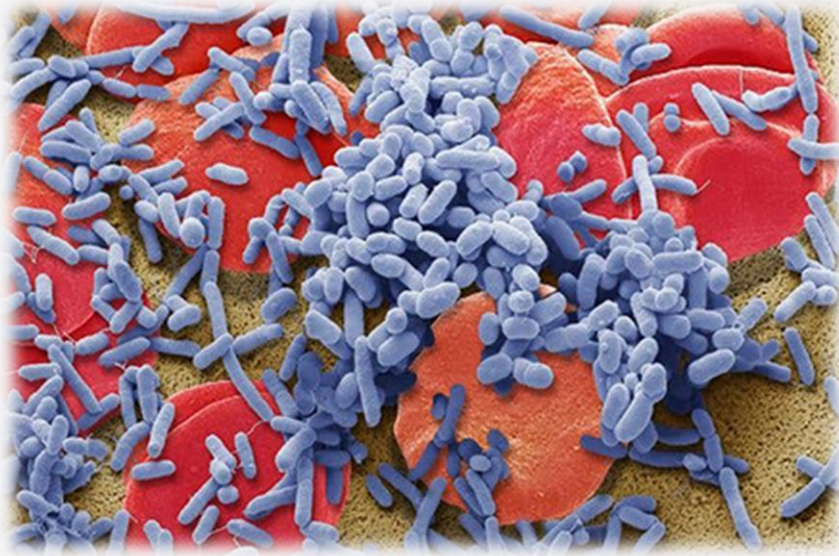
اهمیت موضوع: پیش زمینه

بیماری Sepsis

اهمیت بیماری

روش های تشخیص و پیشگیری

Sepsis OR Septicemia

معرفی بیماری:

- نوعی عفونت خون
- علائم شبیه به آنفلانزا و مشکلات گوارشی ساده
- واگیر نیست ولی بسیار کشنده
- پاسخ بیش از حد به سیستم ایمنی

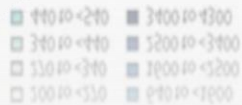
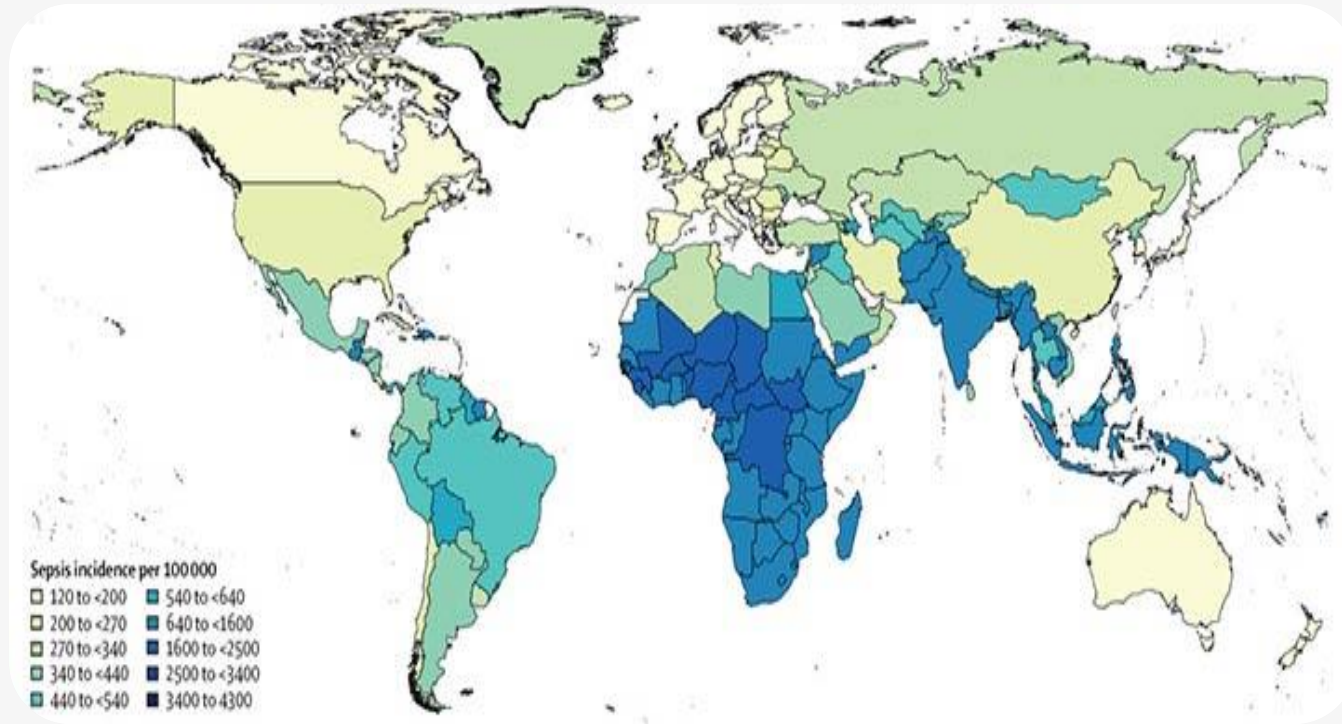
Sepsis Importance

اهمیت بیماری :

- WHO: یک تهدید جدی سلامت
- سرعت پیشرفت بالا، پتانسیل کشندگی، و عوارض ناتوان کننده
- در موارد حاد افت شدید فشار خون اندام ها
- آمپوتاسیون اندام از دست رفته
- هزینه های سنگین مراقبت های ویژه

Sepsis Incidence Map

World Sepsis Day

48.9 MILLION CASES
11 MILLION DEATHS

1 IN EVERY 5
DEATHS WORLDWIDE
ARE ASSOCIATED
WITH SEPSIS

85% OCCUR IN
LOW- OR
MIDDLE-INCOME
COUNTRIES

2 OUT OF
EVERY 5 CASES
ARE IN CHILDREN
UNDER 5

Diagnosis and prevention methods

ضرورت تشخیص زود هنگام

- تشخیص اشتباه با سایر وضعیت های پزشکی
- بسیار پیشرونده
- باعث شوک سپتیک و مرگ
- امکان سرایت به سایرین
- بروز بیشتر در گروه های سنی پر خطر و بیماری زمینه ای

ضرورت انجام مطالعه

وجود ارتباط بین طول مدت بستری و بقا
revealing a direct correlation between the length of hospital stay and survival,

- میانگین بستری ۱۰ روز نشان از کاهش بقاست (Suveges and other)
- سیستم امتیازدهی SOFA برای پیش بینی مرگ و میر در بیمارستان
- گرچه موثر ولی محدود به چند ویژگی خاص
- مطالعات دیگر، مانند تحلیل گذشته نگر (retrospective analysis)
- همبستگی بین سطح PaO_2/FiO_2 و مرگ و میر در بیمارستان (Bi's study)
- تاثیر کمتر و محدود شدن به یک جفت پارامتر

ضرورت انجام مطالعه

مشکل مطالعات گذشته :

- ۱- عدم توجه به ماهیت چند عاملی سیستم
- ۲- ناتوانی در ادغام و تجزیه و تحلیل همزمان چندین ویژگی
- ۳- اتکا به داده های گذشته نگر

برای غلبه بر محدودیت های روش های سنتی

- اتکا به رویکرد های یادگیری ماشین (ML) و یادگیری عمیق (DL)

بررسی مطالعات اخیر با رویکرد جدید

۱- اثربخشی الگوریتم **Light GBM** در پیش‌بینی مرگ و میر بیماران سپسیس و ادغام آن را در ابزارهای بالینی (Bao's study)

۲- پتانسیل شبکه‌های عصبی مصنوعی **ANN** در تشخیص زودهنگام بیماران پرخطر در طیف وسیعی از موضوعات مرتبط با پزشکی (Shifang et al)

مشکلات مطالعات اخیر با رویکرد جدید

"عدم دستیابی به نتایج رضایت بخش با وجود استفاده از روش های تحلیلی پیشرفته"

عوامل ناکارآمدی مطالعات گذشته :

- فاقد استراتژی جامع برای انتخاب ویژگی
- عدم بکارگیری از تکنیک های پیشرفته پیش پردازش داده
- استفاده از ویژگی های زیاد و متعدد منجر به Overfitting
- ناکارآمدی این روش ها در محیط های بالینی real-time

٢٠

هدف مطالعه

هدف اصلی :

توسعه مدلی با دقت بالا و تفسیرپذیر برای پیش‌بینی مرگ‌ومیر بیماران سپتیک در ICU با استفاده از تعداد کمتری ویژگی نسبت به مطالعات قبلی

- ✓ انتخاب الگوریتم جنگل تصادفی با دقت پیش‌بینی بالاتر ($AUROC=0.94$)
- ✓ استفاده از 38 ویژگی (نصف مطالعات قبلی) به منظور عملی‌تر و تفسیرپذیرتر شدن نتایج

اهداف فرعی :

استفاده از تکنیک‌های پیش‌پردازش پیشرفته داده‌ها
✓ افزایش کیفیت داده‌ها و عملکرد مدل

بررسی کامل متون دانشگاهی و توصیه‌های متخصصان بالینی
✓ پیش‌بینی‌های دقیق‌تر با استفاده از مجموعه ویژگی کوچک‌تر و مرتبط‌تر

استفاده از تحلیل (SHAP)
✓ افزایش تفسیر پذیری نتایج

مدل پیشنهادی جنگل تصادفی (Random Forest)
✓ بهبود ۶,۳ درصدی در مقایسه با بهترین مطالعه موجود

تکنیک نمونه‌گیری (SMOTE)
✓ رفع عدم تعادل داده‌های مورد استفاده imbalance data

۰۳

روش اجرا

بررسی بهترین روشهای نمونه گیری و
انتخاب بهترین الگوریتم یادگیری ماشین

پایگاه داده‌ها و معیارهای ورود

MIMIC-IV

Medical Information Mart for
Intensive Care

انتخاب منبع داده‌ها از پایگاه MIMIC-IV

- ✓ تجزیه و تحلیل ما مبتنی بر جدیدترین داده‌های موجود
- ✓ شامل بیش از ۴۰۰۰۰ بیمار منحصر به فرد از بخش‌های مراقبت‌های ویژه
- ✓ اطلاعات پذیرش در جداول مختلف مانند اطلاعات جمعیت‌شناختی، نتایج آزمایشگاهی و اطلاعات ICU

برای محدود کردن بیماران هدف

۱- فقط بیماران بزرگسال (۱۸ سال و بالاتر)

۲- با حداقل مدت بستری ۲۴ ساعت در بخش ICU

۳- با نمره ارزیابی نارسایی متوالی اندام (SOFA) ۲ یا بالاتر و مشکوک به عفونت

استفاده از **BigQuery** به عنوان ابزار استخراج داده برای انتخاب بیماران هدف از مجموعه داده‌ها

انتخاب ویژگی و پیش پردازش داده‌ها

مجموعه داده‌های نهایی شامل ۳۸ ویژگی متمایز

اطلاعات جمعیت‌شناختی	متغیرهایی مانند SOFA
مصرف آنتی‌بیوتیک	میانگین برون‌ده ادرار
سابقه پزشکی بیمار	حداقل و حداکثر سطح گلوکز
نتایج آزمایشگاهی مختلف	سطح سدیم
	ضربان قلب
	فشار خون SBP و DBP
	تعداد تنفس
	اشباع اکسیژن SPO2
	سطح آل‌بومین

انتخاب ویژگی و پیش پردازش داده‌ها

- برای بهبود بیشتر مجموعه داده‌ها
- تعیین آستانه برای $\text{PaO}_2/\text{FiO}_2$ برابر با 200
به پیشنهاد یک متخصص بالینی
- لحاظ کردن نمره کمای بالاتر از ۸ برای بیماران کمایی
محدود شدن داده‌ها به 6401 پرونده پذیرش

انتخاب ویژگی و پیش‌پردازش داده‌ها

پاکسازی مجموعه داده‌ها

- ۱- پرداختن به مقادیر تهی و تکراری در داده‌های عددی
- ۲- گروه‌بندی متغیرهای طبقه‌بندی شده موجود (نژاد و آنتی‌بیوتیک‌ها) در ویژگی‌های جدید
  - چهار گروه نژادی: سیاه‌پوست یا آمریکایی آفریقایی تبار، اسپانیایی یا لاتین تبار، سفیدپوست و سایر نژادها
  - برای آنتی‌بیوتیک‌ها، ۲۵ دسته در ۷ گروه : آمینوگلیکوزیدها، کارباپنم‌ها، گلیکوپپتیدها، اکسازولیدینون‌ها، پنی‌سیلین‌ها، سولفونامیدها و تتراسایکلین‌ها.

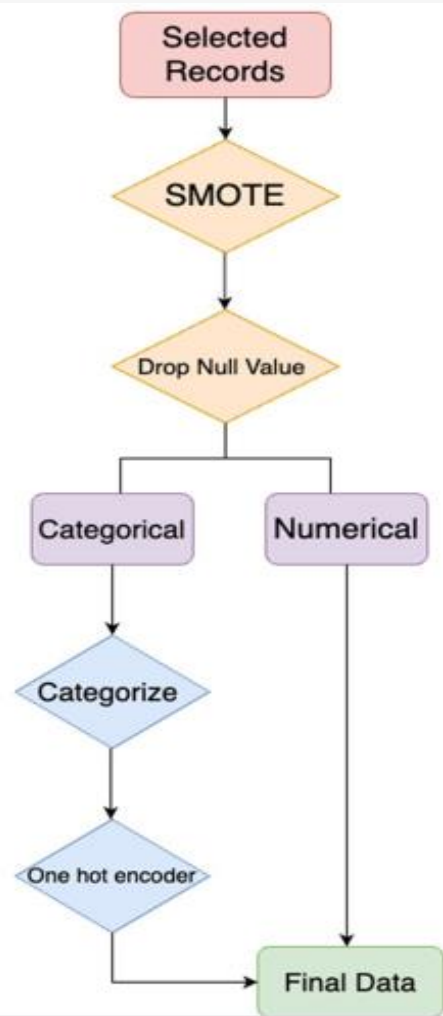
انتخاب ویژگی و پیش پردازش داده ها

جهت رفع مشکل عدم تعادل بین داده های **train**

✓ برخلاف روش مراکز خوشه ای **cluster centroids method** استفاده از روش جدید

SMOTE

✓ گسترش نقاط داده از ۱۶۴۰۱ نمونه به ۴۷۳۰۴

مدل سازی

دو روش ارزیابی کامل عملکرد مدل های مختلف طبقه بندی یادگیری ماشین

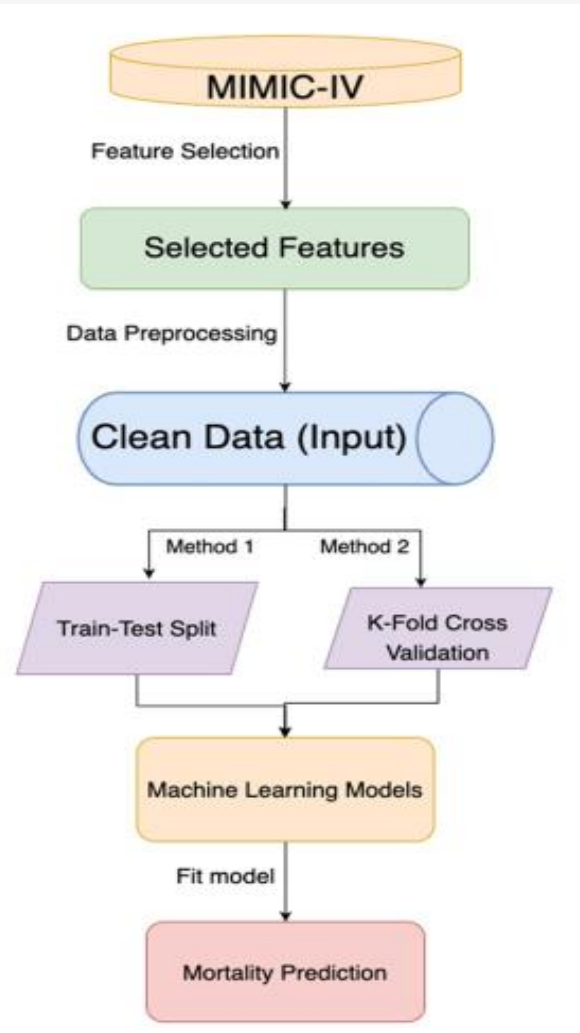
۱- Test and Train به روش ۸۰ به ۲۰ درصد

۲- 5-Fold cross validation

۳- الگوریتم نصف کردن متوالی و طبقه بندی (SHAC) به جای استفاده از روش قدیمی Grid Search به منظور کاهش overfitting و تنظیم hyperparameter

در نهایت استفاده از ۷ روش یادگیری ماشین و مقایسه عملکرد آنها

Decision Trees , Gradient Boosting , XGBoost , LightGBM , MLP, SVM ,
Random Forest

تحلیل آماری بین گروه های Test & Train

بررسی گروه ها با استفاده از روش های T-Test و کای دو

- استفاده از روش t-test دو طرفه برای ویژگی های عددی
- استفاده از روش Chi-square برای ویژگی های دسته بندی شده

همچنین استفاده از Python version 3.6 به عنوان ابزار تحلیل

04

یافته ها

میانگین مدت اقامت در ICU

عدم وجود تفاوت معناداری
در مدت اقامت در بخش

$$P-V = 0.988$$

- در گروه آموزش ۶/۹۴۷ روز
- در گروه تست ۶/۹۹۷ روز

میانگین سنی افراد در ICU

- در گروه آموزش 65.160 سال
- در گروه تست ۶۶/۰۳۹ سال

$$P-V = 0.083$$

عدم وجود تفاوت معناداری
در میانگین سنی افراد بخش

Table 2 Statistical analysis results of train and test cohorts for numerical and categorical variables

Feature	Train	Test	P-value
Admission Information			
los_icu	6.974	6.977	0.989
Demographics			
Age	65.160	66.039	0.086
gender_F	42.188	41.842	0.848
Lab Results			
SOFA_score	4.317	4.393	0.305
avg_urineoutput	160.971	153.108	0.007
temperature_min	36.663	36.632	0.478
temperature_max	37.149	37.145	0.920
temperature_avg	36.906	36.888	0.652
glucose_min	110.363	111.451	0.414
glucose_max	211.147	214.524	0.453
glucose_average	154.669	156.739	0.332
sodium_min	135.376	135.385	0.961
sodium_max	141.558	141.768	0.222
sodium_average	138.499	138.595	0.521
heart_rate_min	70.250	69.694	0.271
heart_rate_max	114.752	114.909	0.819
heart_rate_mean	89.384	89.530	0.763

heart_rate_mean	89.384	89.530	0.763
sbp_min	81.941	81.595	0.489
sbp_max	154.473	153.932	0.475
sbp_mean	114.334	114.630	0.495
dbp_min	41.534	41.300	0.490
dbp_max	93.673	93.545	0.849
dbp_mean	61.570	61.466	0.725
resp_rate_min	11.932	11.804	0.307
resp_rate_max	31.218	31.304	0.706
resp_rate_mean	20.510	20.529	0.881
spo2_min	89.180	89.023	0.586
spo2_max	99.732	99.755	0.362
spo2_mean	96.887	96.868	0.801
hospital_expire_flag	28.242	30.445	0.127

Comorbidities

diabetes_without_cc	31.641	33.880	0.133
diabetes_with_cc	10.117	9.446	0.506
severe_liver_disease	10.449	9.758	0.499
aids	1.035	0.937	0.874
renal_disease	26.738	27.244	0.741

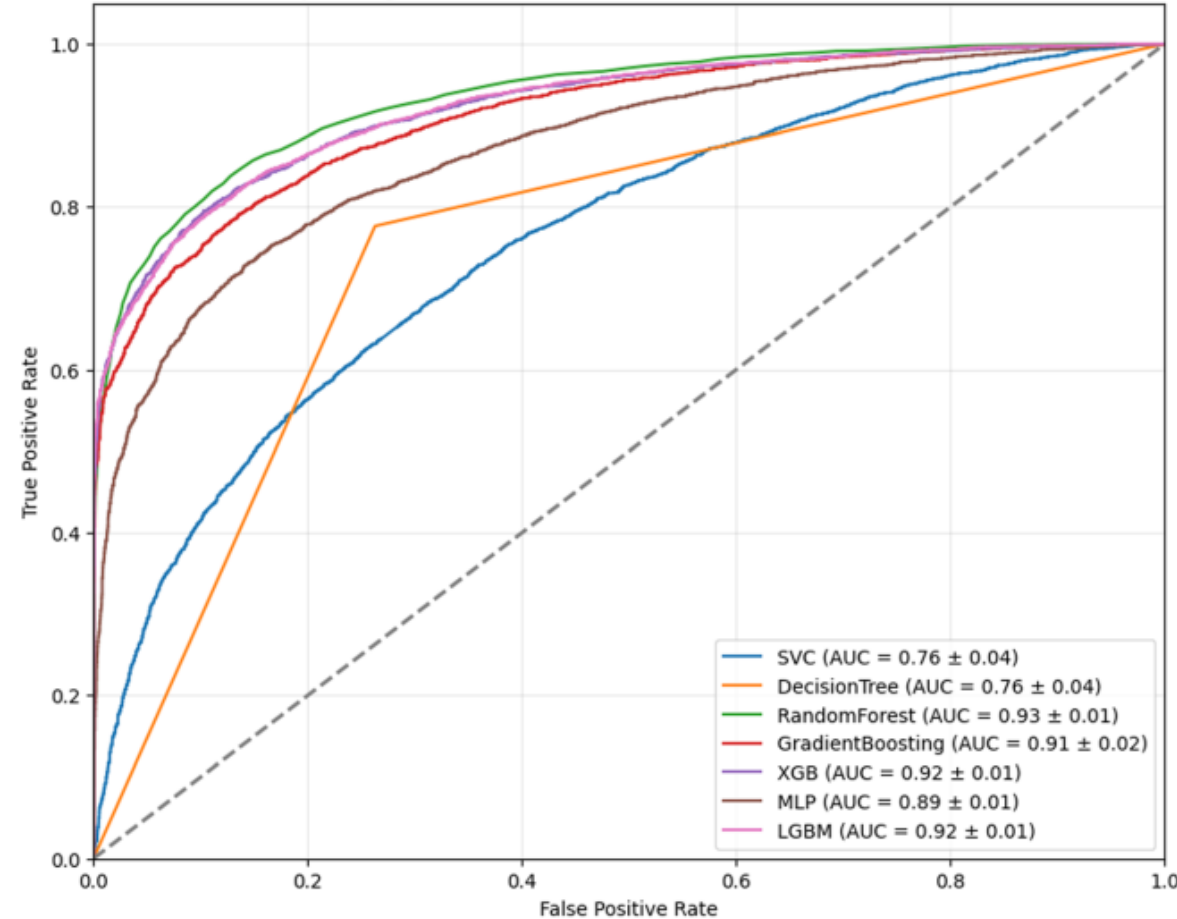
Medications

antibiotic_Carbapenem	15.664	14.910	0.533
antibiotic_Aminoglycoside	7.168	7.962	0.360
antibiotic_Glycopeptide	65.039	66.042	0.521
antibiotic_Oxazolidinone	0.195	0.156	1.000
antibiotic_Penicillin	0.000	0.078	0.453
antibiotic_Sulfonamide	0.723	1.093	0.247
antibiotic_Tetracycline	0.000	0.078	0.453

بهترین مدل

بهترین عملکرد مدل جنگل تصادفی
(Random Forest) با استفاده از
هر دو روش Test and Train و
cross-validation، از سایر مدل‌ها.

Receiver Operating Characteristic (ROC) Curves with AUC Confidence Intervals

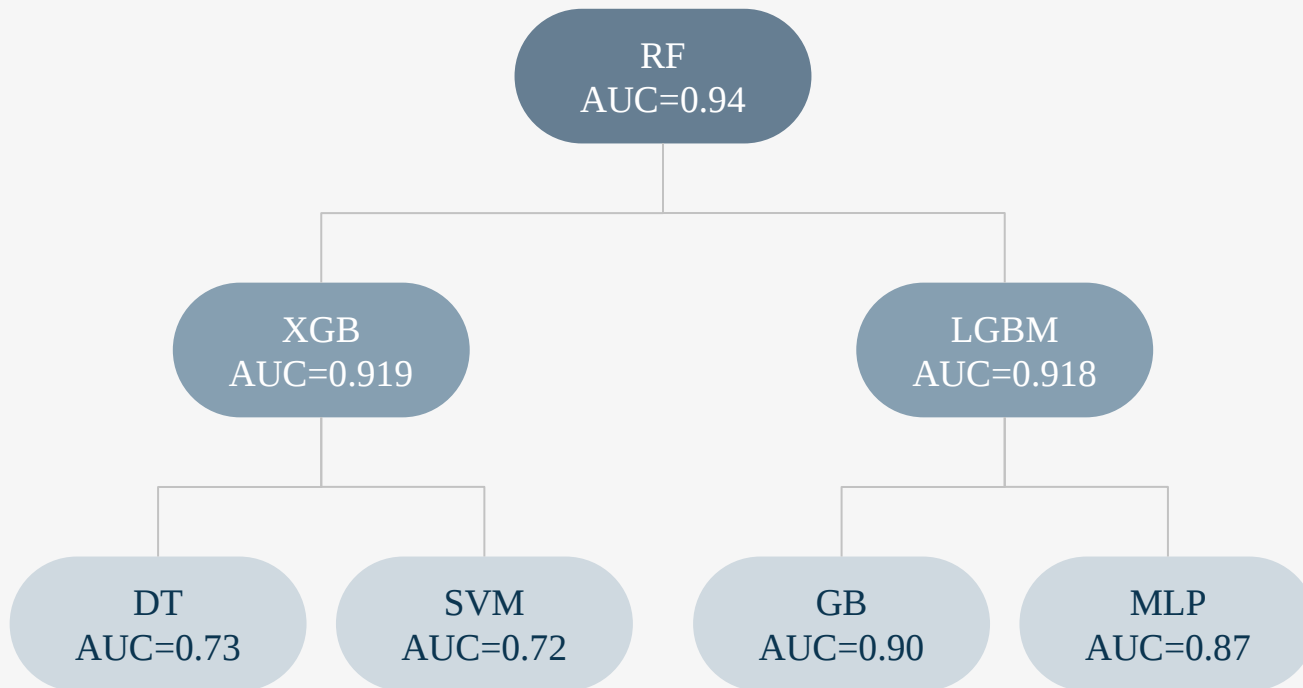
بهترین مدل

Table 3 Metrics for baseline models on test set and random forest on different sets

Model	AUROC	Precision	Sensitivity	Accuracy	F-score
Decision Tree	0.7329	0.7219	0.7475	0.7327	0.7345
SVM	0.7277	0.6772	0.6179	0.6654	0.6462
GradientBoosting	0.906	0.8469	0.7597	0.8133	0.8009
XGB	0.9192	0.8491	0.8228	0.8401	0.8358
MLP	0.8763	0.7495	0.835	0.7804	0.7899
LGBM	0.9185	0.8521	0.7973	0.8313	0.8238
RF (Test Set)	0.9388	0.876	0.8372	0.8631	0.857
RF (Trainig Set)	1.0000	1.0000	1.0000	1.0000	1.0000
RF (Cross Validation)	0.9293	0.8599	0.8312	0.8475	0.8453

برای هر دو تقسیم آزمون آموزش و اعتبارسنجی متقابل، جنگل تصادفی بهترین نتیجه را نشان داد. از این رو، جنگل تصادفی (RF) مدل پیشنهادی در این مقاله است که به امتیاز **AUC 0.94** با فاصله اطمینان ۰/۰۱ دست یافته است

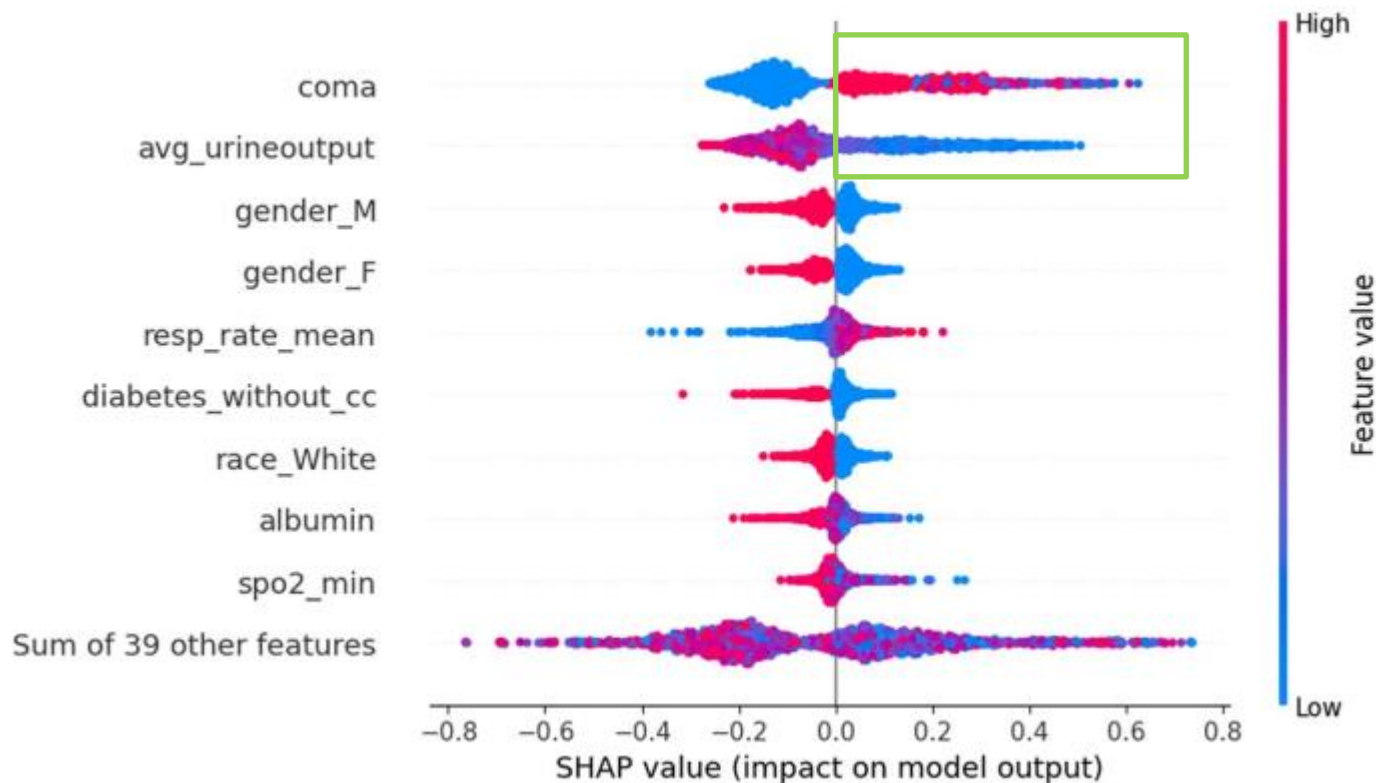
Machine Learning Algorithms Performance League !

تحلیل مقادیر شپلی (Shapely)

- ✓ برای ارزیابی اهمیت یک ویژگی در چارچوب جنگل تصادفی
- ✓ ۳ یافته مهم در نتایج نمودار SHAP
- ۱- امتیاز کما بیشترین تأثیر را بر پیش‌بینی مرگ و میر ناشی از sepsis (افزایش احتمال مرگ و میر با افزایش نمره کما نیز افزایش می‌یابد)
- ۲- میانگین خروجی ادرار (افزایش مرگ و میر با میانگین خروجی ادرار پایین‌تر)
- ۳- جنسیت مرد (مرد بودن با خطر مرگ و میر کمتر در مقایسه با زنان)

Shapley Values Analysis

05

نتیجه گیری

نتایج اصلی مطالعه

- ✓ ارائه پیشنهادهای شخصی سازی شده برای هر بیمار از طریق fitting مدل
- ✓ گروه بندی داده ها و راه حل های مؤثر برای مشکلات عدم تعادل داده ها
- ✓ تکیه بر تعداد محدودی از ویژگی ها برای تولید پیش بینی های بسیار دقیق
- ✓ ویژگی های کمتر در نتیجه تفسیرپذیرتر بودن داده ها
- ✓ کمک به پزشکان و متخصصان بالینی برای تمرکز بیشتر بر جنبه های دیگر بیماری

بیمارانی که نمره کما بالاتر، میانگین خروجی ادرار پایین تر و جنسیت زن دارند، بیشتر در معرض خطر مرگ و میر ناشی از سپسیس قرار می گیرند

محدودیت ها

- MIMIC-IV تنها منبع داده
- پیچیدگی و تفسیر پذیری مشکل در الگوریتم های یادگیری ماشین
- استفاده از مجموعه داده های گذشته نه به هنگام

کارهای آینده

- مجموعه داده های اضافی مانند eICU
- حل مشکل تفسیر پذیری مدل
- ایجاد یک جریان داده **real-time**
- ابزارهای ساده سازی داده ها، مانند **Google Cloud Dataflow**

06

پیشنهادات من!

پیشنهادهای من

همکاری با موسسات تخصصی مرتبط از جمله
NIH , BIDMC , CSR

طراحی یک پلتفرم با حفظ دقت بالا و
کارایی بیشتر برای پزشکان

ایجاد سیستم‌های پیش‌بینی به صورت جریان
داده‌های زنده برای بیماران بستری در ICU

Thanks!

Do you have any questions?